

Checklist voor gemeenten: **Wat is nodig voor samenhangend jeugdbeleid?**

Jeugdbeleid is zo breed en veelomvattend dat het een grote opgave kan zijn om een beleidsplan voor jeugd te schrijven. Deze checklist is bedoeld om hierbij te helpen. Hierin staat wat belangrijk is bij het opstellen van samenhangend jeugdbeleid. Je kunt de checklist gebruiken bij de start van het beleidsproces, tijdens het schrijven of als check aan het eind. We hebben de checklist ingedeeld in drie onderdelen:

- Welke impact wil je maken?
- Wie heb je daarbij nodig?
- Hoe werk je continu aan kwaliteitsverbetering?

Voor het doorlopen van de gemeentelijke beleidscyclus helpen de bouwstenen uit [het Kwaliteitskompas](#). Een introductie van het kwaliteitskompas kun je zien in deze [animatie](#). Ook kun je meer lezen over [impact maken met jeugdbeleid](#).

Welke impact wil je maken?

Staan onderstaande onderdelen in het beleidsplan?

- Wat er speelt bij kinderen en jongeren in jouw gemeente, gebaseerd op openbare cijfers en ervaringen van kinderen, jongeren, ouders en lokale partners.
[Meer informatie over monitoring](#)
- Dat kinderen, jongeren en ouders altijd een rol krijgen bij het opstellen van het beleid, de uitvoering en de evaluatie.
[Meer informatie over jeugdparticipatie in gemeenten](#) en ervaringskennis
- Wat de pedagogische visie van de gemeente is en welke principes leidend zijn bij keuzes in beleid en uitvoering.
[Meer informatie over leidende principes](#)
- Hoe het beleidsplan zich richt op concrete maatschappelijke resultaten voor kinderen en gezinnen.
[Kwaliteitskompas | 2. Maatschappelijk resultaat | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)
[Meer informatie over denken op de langere termijn](#)

Voor een sterk jeugdveld zijn vier ingrediënten nodig: 1) een pedagogische basis 2) sterke preventie 3) sterke lokale teams en 4) effectieve jeugdhulp met duurzame effecten. Cruciaal daarbij is de samenhang, Effectieve jeugdhulp kan bijvoorbeeld niet zonder een sterke pedagogische basis. Deze ingrediënten horen plek te krijgen in het beleidsplan Jeugd.

Staan onderstaande onderdelen in het beleidsplan?

- Dat de gemeente inzet op een sterke pedagogische basis; een fijne omgeving om in op te groeien voor alle kinderen en jongeren.
[Meer informatie hoe je als gemeente kan bouwen aan de pedagogische basis](#)
- Dat de gemeente investeert in preventief jeugdbeleid, zodat kan worden voorkomen dat problemen ontstaan of dat kleine problemen groter worden.
[Meer informatie over preventief jeugdbeleid](#)
- Dat de gemeente inzet op stevige lokale teams met voldoende expertise, zodat ze adequaat kunnen reageren op vragen en kunnen samenwerken met basisvoorzieningen, zoals scholen en het jongerenwerk en zo nodig specialistische hulp erbij halen.
[Meer informatie over wijkteams](#)
- Dat specialistische jeugdhulp wordt bijgeschakeld als dit nodig is. En dat daarmee ook de pedagogische basis en de wijkteams worden versterkt.
[Meer informatie over effectieve jeugdhulp | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)

Wie heb je daarbij nodig?

Staan onderstaande onderdelen in het beleidsplan?

- Met wie vanuit dit plan wordt samengewerkt, welke partijen een rol spelen in het leven van kinderen en jongeren. Denk daarbij aan:
- Kinderen en jongeren zelf, en hun opvoeders
 - Lokale partners zoals speeltuinvereniging, bibliotheek, buurthuis, lokale ondernemers
 - Sport-, natuur- en cultuurverenigingen
 - Kinderopvang, peuterspeelzalen, VE
 - Scholen (PO, VO, MBO)
 - Kind- en jongerenwerk
 - Jeugdgezondheidszorg, het CJG
 - Wijk of buurtteam
 - Huisartsen
 - Jeugdzorgaanbieders

[Meer informatie: overzicht jeugdveld](#)

[Meer informatie over succesvol samenwerken aan een maatschappelijke opgave voor jeugd](#)

- Dat met lokale partners zoals scholen en de GGD wordt samengewerkt, zodat een compleet beeld ontstaat over hoe het gaat met de jeugd.

[Meer informatie over zoeken naar beschikbare gegevens](#)

- Hoe de gemeente zorgt voor samenhang met bijvoorbeeld beleid voor onderwijs (huisvesting), preventie, sport, veiligheid, fysieke omgeving, wonen, bestaanszekerheid.

[Meer informatie over integrale jeugdhulp](#)

- Op welke manier er regionaal wordt samengewerkt in de inkoop van jeugdzorg en hoe dat verbonden kan worden met het lokale beleid.

[Meer informatie over het verbinden van inkoop en beleid](#)

- Dat nauw wordt opgetrokken met de gemeenteraad. En hoe raadsleden in positie te krijgen.

Meer informatie voor gemeenteraadsleden: [Infographic Sociaal Domein: Vier routes voor grip en inzicht | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Hoe werk je aan kwaliteitsverbetering?

Staan onderstaande onderdelen in het beleidsplan?

- Dat de gemeente het beleid evalueert door de maatschappelijke effecten van beleid te meten, daarover in gesprek gaat met uitvoeringspartners en verbeteringen in gang zet.
[Meer informatie over Maatschappelijk resultaat in het Kwaliteitskompas \(foleon.com\)](#)
- Hoe dit beleid is onderbouwd op basis van wetenschappelijke kennis, praktijk- en ervaringskennis.
[Meer informatie over de bouwstenen van een effectieve aanpak](#)
- Wat het effect is voor kinderen, jongeren en ouders?
[Hoe meet je de uitkomsten van een activiteit? | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)
- Hoe continu wordt gewerkt aan kwaliteitsverbetering van de hulp door te: reflecteren, evalueren, leren en monitoren.
[Meer informatie over kwaliteitsverbetering jeugdhulp: hoe leer je samen van uitkomsten? | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)
- Dat de leidende principes en de maatschappelijke resultaten uit het beleidsplan de basis zijn voor uitvoeringsplannen.
- Dat het lokale plan goed aansluit op de regiovisie en andersom, zoals de samenwerking tussen collectieve voorzieningen, de lokale teams, de expertteams complexe zorg, en expertisecentra.

